

Aktuální informace pro rodiče: Postup při žádosti o ošetřovné z důvodu uzavření škol od 14. 10. 2020

S ohledem na uzavření prvních stupňů základních škol v ČR dne 14. 10. 2020, budou moci rodiče dětí mladších 10 let žádat o ošetřovné z důvodu uzavření školy. Momentálně však není ukončen legislativní proces zákona, který upravuje podmínky poskytování ošetřovného při současné epidemii, v příštím týdnu ho bude ve zrychleném režimu projednávat Poslanecká sněmovna.

Z tohoto důvodu žádáme rodiče, aby prozatím s řešením žádosti o ošetřovné vyčkali, než bude legislativní proces dokončen (pravděpodobně přelom měsíce října a listopadu). Na webových stránkách ČSSZ pak bude obratem zveřejněn nový formulář žádosti o ošetřovné, který rodič vyplní a předá svému zaměstnavateli. Není třeba se bát, že by Vám nárok na ošetřovné propadnul.

V tuto chvíli tedy rodiče, kteří zůstali s dětmi doma, musí pouze o této skutečnosti informovat svého zaměstnavatele.

1. Kdo bude mít nárok na ošetřovné při uzavření škol od 14. 10. 2020 podle aktuálně připravované právní úpravy?

Nárok na ošetřovné bude mít zaměstnanec, který nemůže vykonávat v zaměstnání práci z důvodu ošetřování/péče:

- **o dítě mladší 10 let (v době uplatnění nároku na ošetřovné musí být dítě mladší 10 let, tzn. jde o děti narozené 15. 10. 2010 a později),**
- o nezaopatřené děti účastníci se školní docházky závislé na péči jiné osoby (již od stupně I.) bez omezení věku,
- o osoby starší 10 let závislé na péči jiné osoby využívající služby denních, týdenních stacionářů a obdobných zařízení,
- o děti, které se nemohou účastnit výuky z důvodu nařízení karantény v rodině.

Tyto podmínky platí i pro samoživitele/samoživitelky.

2. Budou mít nárok na ošetřovné osoby pracující na DPP/DPČ?

Pokud bude právní úprava schválena, nárok na ošetřovné budou mít za výše uvedených podmínek v době mimořádných opatření i **osoby pracující na dohodu o provedení práce nebo o pracovní činnosti, pokud je za ně odváděno sociální pojištění.**

3. Budou mít nárok na ošetřovné OSVČ?

Ani v rámci jarních mimořádných opatření nevznikal OSVČ nárok na ošetřovné z nemocenského pojištění (tedy od ČSSZ), šlo o příspěvek v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. Navrhovaná právní úprava ani teď s ošetřovným pro OSVČ ze systému nemocenského pojištění (tedy od ČSSZ) nepočítá.

4. Kdy si mohu požádat o ošetřovné?

Podle navrhované právní úpravy se bude o ošetřovné žádat za uplynulý kalendářní měsíc, tedy na začátku měsíce listopadu za měsíc říjen. Zatím tedy nevyplňujte žádný formulář. Nepotřebujete ani potvrzení od školy o jejím uzavření. Nyní stačí nahlásit svému zaměstnavateli, že nastupujete na ošetřovné.

5. Jaký formulář musím vyplnit?

Česká správa sociálního zabezpečení pracuje na novém komplexním formuláři, který bude zveřejněn na konci příštího týdne (tzn. do 25. 10. 2020 bude k dispozici na ePortálu ČSSZ včetně dalšího postupu).

6. Jak dlouho mohu ošetřovné čerpat?

Podle navrhované právní úpravy bude nárok na ošetřovné po celou dobu uzavření škol. Nárok na něj však zaniká skončením zaměstnání. Ošetřovné nenáleží za svátek 28. 10. 2020 v případě, že je zaměstnavatelem za tento den vyplacena náhrada mzdy.

7. V jaké výši mi bude ošetřovné vyplaceno?

Podle navrhované právní úpravy bude výše ošetřovného od prvního kalendářního dne činit 60 % redukováného denního vyměřovacího základu. Orientační výši dávky si můžete spočítat pomocí kalkulačky pro výpočet ošetřovného, kterou najdete na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud bude schválena i minimální denní výše ošetřovného ve výši 400 Kč, bude denní výše dávky činit 400 Kč v případě plného úvazku tam, kde denní výše dávky po provedení výpočtu denní výše dávky podle stávajících pravidel bude nižší než 400 Kč.

8. Kdy mi bude ošetřovné vyplaceno?

Dávku ošetřovného vyplácí okresní správa sociálního zabezpečení, a to nejpozději do 1 měsíce následujícího po dni, v němž mu byly doručeny řádně vyplněné podklady zaměstnavatelem na okresní správu sociálního zabezpečení. Znovu však upozorňujeme, že případné podávání žádostí na stávajících tiskopisech je předčasné a nezajistí dřívější vyplacení dávky. Dávky budou OSSZ vyplácet pouze na základě žádostí, které budou uplatněny na nových tiskopisech a které bude možné podávat prostřednictvím zaměstnavatele až po skončení měsíce října.

9. Bude opět možné se střídat v péči o dítě, jako tomu bylo na jaře?

Ano. Obdobně jako v jarních měsících bude podle navrhované právní úpravy možné se neomezeně střídat v péči o dítě pouze s jednou osobou a stejně jako na jaře bude platit podmínka, že se nebudete moci střídat v průběhu stejného dne.

10. Bude nárok na ošetřovné i v době vyhlášených prázdnin od 26.10. - 30.10.? Do vyhlášených prázdnin zasahuje státní svátek. Má rodič ukončit ošetřovné a pak na navázat?

Ze zákona není možné čerpat ošetřovné během prázdnin a tzv. ředitelského volna. Konkrétně v týdnu 26. 10. – 1. 11. došlo k souběhu několika typů dnů – státní svátek, víkend, prázdniny, atd. V toto týdnu bude nárok na ošetřovné následující:

26. 10. - 27. 10. ošetřovné bude náležet, školy jsou uzavřené nařízením vlády

28. 10. - ošetřovné bude náležet, jedná se o státní svátek

29. 10. - 30. 10. ošetřovné nenáleží, jedná se o dlouhodobě avizované podzimní prázdniny – rodič musí řešit se zaměstnavatelem např. dovolenou

31. 10. – 1.11. ošetřovné bude náležet, jedná se o víkend

Rodič standardně vyplní výkaz péče za daný kalendářní měsíc, jako tomu bylo na jaře. Formulář se v současné chvíli aktualizuje na nové podmínky a bude k dispozici v příštím týdnu. Rodič ošetřovné ukončovat nebude, ve výkazu péče označí dny kdy pečoval, zaměstnavatel pak vyznačí čtvrtek a pátek jako pracovní – rodič si vyřeší se zaměstnavatelem volno stejně, jako kterékoli jiné prázdniny, když potřebuje být s dítětem doma. Nejčastěji se bude jednat zřejmě o dovolenou a za tyto dny bude tedy klasicky náležet výplata od zaměstnavatele.

11. Má nárok na ošetřovné rodič, který současně pobírá rodičovský příspěvek na mladšího sourozence?

Nárok na ošetřovné má rodič, který pracuje a současně čerpá rodičovský příspěvek. Rodič, který pouze čerpá rodičovský příspěvek, nárok na ošetřovné nemá. Taktéž nelze uplatnit nárok na ošetřovné na dítě, na které jiná fyzická osoba pobírá peněžitou pomoc v mateřství či rodičovský příspěvek (například nemůže ošetřovné čerpat pracující otec na dítě, na které matka čerpá rodičovský příspěvek).

12. Ošetřovné rodiči náleží za kalendářní dny nebo pracovní dny?

Ošetřovné obecně náleží za kalendářní dny. Je však třeba mít na paměti, že jeho účelem je nahradit pojištěnci příjem ze zaměstnání, který mu uchází, protože musí doma pečovat o dítě. Proto jsou stanovena i pravidla, která zabraňují čerpání dávky jen a pouze za dny pracovního klidu, když by jinak zaměstnanec ve všech ostatních pracovních dnech docházel do zaměstnání pracovat.

13. Kdo další kromě rodiče může uplatnit nárok na ošetřovné?

Nárok na ošetřovné může uplatnit i druhá osoba (rodič, či jiný pečující, který žije ve společné domácnosti s dítětem), která ale musí být účastna nemocenského pojištění.

